

Bruxelles, 22 martie 2021
(OR. en)

7225/21

EF 111
ECOFIN 264
CONSOM 74

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	6694/1/21 REV 1
Subiect:	Concluziile Consiliului privind Comunicarea Comisiei referitoare la o strategie a Uniunii Europene privind plățile de retail

Alăturat, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului privind subiectul sus- menționat, aprobate de Consiliu la 22 martie 2021.

Concluziile Consiliului privind Comunicarea Comisiei referitoare la
o strategie a Uniunii Europene privind plățile de retail

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE:

1. EVIDENȚIAZĂ îmbunătățirile semnificative aduse de zona unică de plăți în euro (SEPA) și de armonizarea legislației privind plățile de retail;
2. CONSIDERĂ că apariția unor noi soluții de plată implică o serie de provocări în materie de politici pentru UE în ceea ce privește reglementarea și supravegherea, în special cu privire la securitate, protecția consumatorilor, concurență, protecția datelor, combaterea spălării banilor și combaterea finanțării terorismului;
3. RECUNOAȘTE că o bună protecție a consumatorilor, alături de soluții convenabile și la prețuri adecvate reprezintă factorii cei mai importanți care determină adoptarea soluțiilor de plată și SUBLINIAZĂ că, pentru a realiza obiectivele strategice ale Uniunii Europene în domeniul plăților de retail, va fi esențială o concentrare riguroasă pe protecția consumatorilor;

4. ESTE PREOCUPAT de restricțiile pe care operatorii de infrastructuri tehnice le-ar putea impune prestatorilor de servicii de plată, care ar putea crea importante vulnerabilități pentru ecosistemul european de plăți, afectând concurența, inovarea și apariția unor soluții de plată paneuropene;
5. EVIDENȚIAZĂ extinderea rapidă a remiterilor de bani la nivel mondial care însoțesc fluxurile de migrație;
6. REMARCĂ faptul că pandemia de COVID-19 a confirmat importanța vitală a unor metode digitale de plată care să fie sigure, accesibile și convenabile, atât pentru tranzacțiile la distanță, cât și pentru tranzacțiile care implică prezență fizică, RECUNOSCÂND că, în majoritatea statelor membre, numerarul rămâne important în plățile de retail, în special pentru anumite segmente ale populației;
7. CONSTATĂ că majoritatea soluțiilor de plată naționale bazate pe carduri sau pe plăți instant nu funcționează în prezent la nivel transfrontalier, ceea ce poate constitui un obstacol pentru plățile transfrontaliere în magazine și în comerțul electronic; CONSIDERĂ că lipsa interoperabilității dintre soluțiile, sistemele și infrastructurile naționale existente, care are legătură și cu lipsa unor standarde comune la nivelul UE în anumite domenii, contribuie la fragmentarea pieței plăților de retail din UE;
8. CONSTATĂ că recent au avut loc o serie de noi evoluții la nivel public și privat vizând adoptarea unor infrastructuri, sisteme și norme europene comune;

9. Cu toate acestea, având în vedere riscul apariției unor inconsecvențe și al unei fragmentări și mai mari a pieței, ESTE DE ACORD că definirea unei viziuni clare și plasarea acțiunilor viitoare într-un cadru de politică unic, coerent și global sunt aspecte de o importanță crucială, RECUNOSCÂND, în același timp, că UE este o piață unică pe care funcționează mai multe monede și că preferințele consumatorilor variază de la un stat membru la altul;
10. CONSIDERĂ că piața plăților de retail din UE ar trebui să fie competitivă, inovatoare, incluzivă și să se bazeze pe infrastructuri sigure, eficiente și accesibile, în sprijinul suveranității economice și financiare a Europei;
11. REAMINTEȘTE Concluziile Consiliului privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (aprobată de Consiliu printr-o procedură scrisă care s-a încheiat la 5 noiembrie 2020) ¹;
12. RECUNOAȘTE că atât particularitățile, cât și ritmul și amploarea evoluțiilor tehnologice din sectorul plăților impun măsuri de politică specifice și clar orientate, care nu se limitează la domeniul de aplicare orizontal al Strategiei privind finanțele digitale ² și, prin urmare, SALUTĂ comunicarea foarte cuprinzătoare a Comisiei referitoare la o strategie a Uniunii Europene privind plățile de retail;

¹ Doc. 12608/20.

² Doc. 11048/20.

13. ESTE DE ACORD cu „pilonii” pentru acțiuni strategice strâns interconectați, identificați în comunicare, care au în vedere (1) caracterul preponderent digital și instant al soluțiilor de plată accesibile la nivel paneuropean, (2) aspecte privind inovarea și competitivitatea, (3) aspecte legate de acces, eficiență și interoperabilitate ale sistemelor de plăți de retail și ale altor infrastructuri de sprijin și (4) dimensiunea internațională și EVIDENȚIAZĂ în special obiectivele privind promovarea utilizării pe scară largă a plăților instant, pe lângă alte soluții de plată, realizarea unui set de instrumente legislative care să poată face față provocărilor generate de trecerea la digitalizare și promovarea unui ecosistem de plăți inovator, deschis, rezilient, sigur și incluziv;
14. REAMINTEȘTE Comisiei că, întrucât aceasta este o strategie pe termen mediu, ea trebuie evaluată permanent în mod corespunzător și actualizată, dacă este cazul, mai ales având în vedere că starea de fapt diferă de la un stat membru la altul;

Soluții de plată preponderent digitale și instant

15. CONSIDERĂ că ar putea fi necesare măsuri legislative pentru a promova aderarea la schema de transfer credit instant SEPA (schema SCT Inst.) și la funcționalitățile suplimentare ale acesteia (de exemplu cererile de plată, codurile QR și serviciile de tip proxy lookup) și că ar putea fi examinate și alte modalități de încurajare a adoptării acesteia, inclusiv prin folosirea unei infrastructuri deja disponibile, respectiv serviciul TARGET de decontare a plăților instant (TARGET Instant Payment Settlement – TIPS), și, ca urmare, SOLICITĂ Comisiei să acționeze într-un mod etapizat și proporțional, în urma unei evaluări a impactului, dacă este necesar, ținând seama în mod corespunzător de domeniul de aplicare adecvat și de derogările pertinente;

16. SALUTĂ prioritatea acordată consolidării încrederii consumatorilor și a întreprinderilor, mai ales în plățile instant, în principal prin evaluarea aspectelor ce țin de protecția consumatorilor, în special a unei funcționalități de confirmare a beneficiarului plății, concomitent cu evaluarea, în mod adecvat, a provocărilor existente în ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, protecția datelor, precum și riscurile operaționale, de răspundere și de lichiditate pe care plățile instant le generează pentru prestatorii de servicii de plată și pentru infrastructurile de plăți;
17. SPRIJINĂ eforturile Comisiei de a încuraja dezvoltarea unor soluții paneuropene, îndeosebi prin abordarea provocărilor cu care s-ar putea confrunta actorii care doresc să ofere soluții paneuropene și prin îndepărtarea obstacolelor disproporționate din calea adoptării de către comercianți și consumatori a plăților instant și a altor tipuri de plăți digitale la punctul de interacțiune, ținând totodată seama în mod corespunzător de beneficiile generate pentru utilizatorii finali;
18. ESTE DE ACORD că autoritățile naționale competente ar trebui să investigheze și să remedieze cu celeritate încălcările Regulamentului SEPA;
19. ESTE DE ACORD că o consolidare a cadrului interoperabil al UE în materie de identificare electronică, astfel cum este specificat în Regulamentul e-IDAS, în combinație cu armonizarea corespunzătoare a procedurilor de cunoaștere a clientelei ar putea înlesni și mai mult înregistrarea, identificarea și autentificarea utilizatorilor în cadrul plăților, în special la nivel transfrontalier, și RECUNOAȘTE importanța monitorizării permanente a evoluțiilor și a noilor tehnologii din acest domeniu;

20. ÎNCURAJEAZĂ pregătirea unui studiu cu privire la nivelul de acceptare a plăților digitale înainte de elaborarea unei eventuale propuneri legislative menite să crească acest nivel, SUBLINIIND, în același timp, că există diferențe semnificative la nivelul UE în această privință;
21. RECUNOAȘTE că numerarul continuă să dețină un rol esențial în plățile de retail, inclusiv în cazul persoanelor excluse din punct de vedere financiar sau digital și, în anumite cazuri, ca măsură de protecție în situația unor defecțiuni la nivelul sistemelor și infrastructurilor de plată, și că atât plățile în numerar, cât și plățile digitale ar trebui să fie disponibile și acceptate pe scară largă, în funcție de cererea și de preferințele utilizatorilor;
22. ÎNCURAJEAZĂ promovarea alfabetizării digitale și financiare ca modalitate de combatere a riscului de excludere financiară și ESTE DE ACORD că ar trebui să se asigure faptul că abordările privind aplicarea autentificării stricte a clienților nu conduc la excluderea anumitor categorii de utilizatori ai serviciilor de plată;
23. RECUNOAȘTE potențialele beneficii oferite de monedele digitale emise de băncile centrale (CBDC), inclusiv în ceea ce privește digitalizarea economiei și suveranitatea UE, și EVIDENȚIAZĂ complexitatea acestei chestiuni, precum și importanța analizării atente și temeinice a potențialelor efecte negative, în special asupra modelelor de afaceri ale intermediarilor financiari și ale altor prestatori de servicii, precum și asupra stabilității financiare, a politicii monetare, a protecției datelor și a vieții private;

24. În acest context, SPRIJINĂ lucrările desfășurate de Eurosistem în legătură cu o CBDC euro de retail (sau moneda euro digitală) și RECUNOAȘTE că Comisia și Eurogrupul au un rol important în dezvoltarea acesteia, luând în considerare rolurile și mandatele lor respective prevăzute în tratate și asigurând o transparență deplină pentru statele membre din afara zonei euro;

Aspecte privind inovarea și competitivitatea

25. SALUTĂ revizuirea amplă a punerii în aplicare a celei de a doua Directive privind serviciile de plată (DSP2), după punerea sa deplină în aplicare și ținând seama de provocările întâmpinate în cursul acesteia, cu accent în special pe evaluarea: i) caracterului adecvat al domeniului de aplicare (inclusiv în ceea ce privește prestatorii de servicii tehnice) și a măsurii în care sunt necesare clarificări suplimentare ale conceptelor și normelor existente; ii) interacțiunii cu alte acte legislative sectoriale, în special cu Directiva privind moneda electronică, Directiva privind combaterea spălării banilor, RGPD, precum și a evoluțiilor legislative în curs; iii) evoluției către „serviciile bancare deschise”, a gestionării riscurilor la adresa vieții private și a interacțiunii cu orientările CEPD în acest sens; iv) impactului pe care aceasta îl are asupra concurenței, inclusiv a rolului din ce în ce mai important pe care îl au marile companii din domeniul tehnologiei informației și societățile de tehnologie financiară; v) eficacității sale în ceea ce privește reducerea fraudelor și îmbunătățirea protecției consumatorilor, inclusiv în ceea ce privește autentificarea strictă a clienților;

26. IA ACT de contribuția pe care serviciile bancare deschise o au la o piață inovatoare și competitivă și SPRIJINĂ continuarea eforturilor în vederea realizării interoperabilității interfețelor de programare a aplicațiilor (API), precum și evaluarea măsurii în care un nivel mai ridicat de standardizare ar putea asigura realizarea potențialului deplin al serviciilor bancare deschise, SUBLINIIND totodată că este important ca utilizatorii serviciilor de plată să poată controla cu ușurință modul în care sunt folosite datele lor;
27. CONSIDERĂ că finanțarea deschisă ar putea da un nou impuls inovării și, prin urmare, ar trebui luată în considerare în mod corespunzător, asigurându-se, în același timp, condiții de concurență echitabile și un nivel adecvat de protecție a consumatorilor și ținându-se seama de lecțiile învățate din DSP2, de impactul potențial asupra modelelor de afaceri ale intermediarilor financiari, precum și de eventualele riscuri implicate (de exemplu riscurile la adresa vieții private);
28. CONSIDERĂ că este important să se încerce în permanență găsirea unui echilibru potrivit între riscurile de fraudă și comoditatea serviciilor. În acest context, SPRIJINĂ în special o evaluare a limitelor legale existente în ceea ce privește plățile contactless și campaniile de sensibilizare a consumatorilor, ținând seama de experiența recentă din timpul pandemiei de COVID-19;
29. ESTE DE ACORD că sunt necesare acțiuni prin care să se asigure o mai mare coerență și o abordare neutră din punct de vedere tehnologic în diferitele acte legislative privind plățile de retail, astfel încât să se poată asigura condiții de concurență echitabile în UE în ceea ce privește furnizarea, monitorizarea și supravegherea serviciilor de plată și INVITĂ Comisia să evalueze rolurile diferiților actori din ecosistemul de plăți, cum ar fi prestatorii de servicii tehnice, și să le reglementeze dacă este necesar;

Aspecte legate de acces și interoperabilitate

30. SPRIJINĂ extinderea domeniului de aplicare al Directivei privind caracterul definitiv al decontării (DCDD) astfel încât acesta să includă instituțiile emitente de monedă electronică și instituțiile de plată, cu condiția ca potențialele riscuri să fie evaluate cu atenție și atenuate în mod adecvat;
31. SPRIJINĂ măsurile legislative menite să asigure dreptul de acces, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, la infrastructurile tehnice considerate necesare pentru a sprijini furnizarea de servicii de plată, cum ar fi tehnologia de comunicare în câmp apropiat (NFC);

Dimensiunea internațională

32. CONSIDERĂ că, pentru a reduce costurile și pentru ca transferurile transfrontaliere de bani să devină mai rapide și mai convenabile, asigurându-se totodată respectarea cadrelor privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, este important să existe și alte inițiative prin care să se faciliteze legăturile dintre sistemele de plată instant și alte sisteme de plăți digitale la nivel global, inclusiv cele care țin seama de recomandările și standardele elaborate în cadrul forurilor internaționale;
33. IA ACT de numeroasele obstacole care trebuie depășite în acest domeniu, în special de practicile de reglementare diferite de la o jurisdicție la alta, de lipsa de transparență în ceea ce privește comisioanele și de lipsa de interoperabilitate la nivelul infrastructurilor informatice și de plată, și SPRIJINĂ înlesnirea legăturilor atunci când jurisdicțiile țărilor terțe oferă un nivel adecvat de protecție a consumatorilor, de prevenire a fraudelor, de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și de respectare a cerințelor RGPD;

34. ÎNCURAJEAZĂ adoptarea standardului mondial ISO 20022 pentru a înlesni includerea mai multor date în mesajele aferente plăților, recunoscând totodată că sfârșitul anului 2022 este un termen ambițios în ceea ce privește plățile internaționale;
35. ESTE DE ACORD că aplicarea, în cazul tranzacțiilor cu un singur segment, a duratei maxime de execuție care se aplică în prezent pentru tranzacțiile cu două segmente, precum și provocările conexe inerente ar putea fi evaluate cu atenție în contextul revizuirii DSP2, ținându-se seama de consecințele care ar putea exista pentru prestatorii de servicii de plată stabiliți în UE care trimit fonduri către țări terțe, în special în ceea ce privește răspunderea;
36. SPRIJINĂ inițiativele publice și private din diferite state membre care fac posibile remiteri de bani mai rapide, mai ieftine și mai convenabile, cu respectarea standardelor privind protecția consumatorilor, prevenirea fraudelor, combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și a normelor prevăzute în RGPD;
37. INVITĂ Comisia să promoveze, în țările cu venituri mici și medii, precum și în cadrul politicii de dezvoltare a UE, accesul la conturile de plăți și elaborarea unor soluții de plată interoperabile la nivel mondial.